

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΕΤΟΣ 12ο
ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 115

ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ
ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΚΑΛΟΜΗΝΑΣ
(ΜΑΙΟΣ 2000)

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΗ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

Επιτυχημένες οι εκδηλώσεις μας για τη Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου πραγματοποίησε η Ε.Λ.Β.

Η Εύξεινος Λέσχη Βέροιας, θέλοντας να υπογραμμίσει το βαθύτερο νόημα των εκδηλώσεων μνήμης για τα θύματα της Γενοκτονίας, δεν αρκέστηκε στο καθιερωμένο, από πλευράς Πολιτείας, μνημόσυνο.

Πραγματοποίησε σειρά εκδηλώσεων υψηλού επιπέδου με ουσιαστικό περιεχόμενο και διεκδικητικό χαρακτήρα. Έχοντας σαν κεντρικό θέμα "Η Γενοκτονία των Ελλήνων της Μικράς Ασίας και η σημερινή πραγματικότητα" κάλεσε το θεατρικό τμήμα του Συλλόγου "Ακρίτες του Πόντου Σταυρούπολης να παρουσιάσει (14-5-2000) το έργο "Ο τελευταίον ο χορόν" του Φίλιππου Κτενίδη. Η απήχηση που είχε στο κοινό ήταν αναμενόμενη.

Η καρδιά των γερόντων αλλά και των νέων σκίρτησε σε διαφορετικό παλμό. Στη συνέχεια (17-5-2000) διοργανώθηκε πνευματική εκδήλωση με τους γνωστούς πανεπιστημιακούς δασκάλους Νεοκλή Σαρρή, Βενιαμίν Καρακωστόνογλου, τον ιστορικό Χαρά-

λαμπο Τσιρκινίδη και τον Αρχιμανδρίτη Πατέρα Παύλο Αποστολίδη από πλευράς Εκ-

κλησίας. Οι ομιλίες των διακεκριμένων εισηγητών και η συζήτη-

ση που ακολούθησε φώτισαν όλες τις πλευρές του θέματος κατά τον καλύτερο τρόπο.

ποντιακό Τύπο ούτε σε περίπτωση.

Την 19η Μαΐου 2000 έγινε μία εντυπωσιακή λαμπαδηφορία στους κεντρικούς δρόμους της πόλης.

Πλήθος κόσμου με τους πυρσούς έδωσαν την αμύζουσα χροιά στις εκδηλώσεις των ημερών.

Τέλος την 21η Μαΐου 2000 πέρα από τα καθιερωμένα από πλευράς Πολιτείας η Εύξεινος Λέσχη προγραμμάτισε τα αποκαλυπτήρια ενός επιβλητικού μνημείου του Ποντιακού Ελληνισμού θέλοντας να δώσει ένα ουσιαστικότερο περιεχόμενο στις εκδηλώσεις της ημέρας.

Πράγματι στην πλατεία Νίκου Καπετανίδη, όπου στήθηκε το εν λόγω μνημείο, θυμηθήκαμε πολλά.

Ταξιδέψαμε με τα φτερά της φαντασίας στις αλησμόνητες πατρίδες, ζήσαμε νοερά την ιστορική διαδρομή των Ποντίων με τη βοήθεια των παραστάσεων και τέλος βιώσαμε το δράμα της Γενοκτονίας και του ξεριζωμού.

Θα περιοριστούμε κατ' ανάγκη, στον χαιρετισμό του Προέδρου της Λέσχης, ο οποίος πριν καλέσει τον κ. Νομάρχη και τον κ. Δήμαρχο για τα αποκαλυπτήρια, απηύθυνε χαιρετισμό.

Ακρίτας: Το Μνημείο του Ποντιακού Ελληνισμού στη Βέροια (πλατεία Εθνομάρτυρα Νίκου Καπετανίδη). Ενας ελάχιστος φόρος τιμής στα αθώα θύματα των Ελλήνων του Πόντου.

κλησίας.

Οι ομιλίες των διακεκριμένων εισηγητών και η συζήτη-

πο. Δυστυχώς το πολύτιμο αυτό ιστορικό υλικό δεν είναι δυνατόν να φιλοξενηθεί στον

Από την λαμπαδοφορία στους κεντρικούς δρόμους της Βέροιας στις 19/5/2000. Μία απόδοση τιμής στα θύματα της Γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού. Παραστάτες του λάβαρου της Ε.Λ.Β. ο κ. Γιάννης Μιχαηλίδης και ο Αντιπρόεδρος κ. Σάββας Σοφιανίδης.

“Εις αιωνίαν μνήμην”

Οι διακεκριμένοι ομιλητές, που εισηγήθηκαν, από διαφορετική οπτική γωνία, το θέμα “Η Γενοκτονία των Ελλήνων της Μ. Ασίας και η σημερινή πραγματικότητα”. Από αριστερά, έχοντας στο μέσο τον συντονιστή κ. Μιχάλη Μουρατίδη: Ο ιστορικός κ. Χαράλαμπος Τσιρκινίδης, ο Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης π. Παύλος Αποστολίδης, ο καθηγητής Πανεπιστημίου κ. Νεοκλής Σαρρής και ο καθηγητής Πανεπιστημίου κ. Βενιαμίν Καρακωστανόγλου.

Η τιμητική παράταξη μπροστά από τον Ιερό Ναό Αγ. Αντωνίου, όπου τελέστηκε επιμνημόσυνη δέηση για τα θύματα της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου.

Οι αρχές και οι επίσημοι κατά την επιμνημόσυνη δέηση.

Από την επιμνημόσυνη τελετή μπροστά στο μνημείο του Ποντιακού Ελληνισμού.

Χαιρετισμός του Προέδρου της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας κ. Γιάννη Μιχαηλίδη

ΣΤΗΝ ΤΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΩΝ ΤΟΥ ΜΝΗΜΕΙΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΝΙΚΟΥ ΚΑΠΕΤΑΝΙΔΗ

Το μνημείο του ποντιακού ελληνισμού, ένα πολυσήμαντο όραμα δεκαετιών, έγινε πραγματικότητα. Αυτή την ώρα, αυτή τη μεγάλη στιγμή των αποκαλυπτηρίων θέλω πριν απ' όλα, να ευχαριστήσω θερμά, εκ μέρους της επιτροπής πρωτοβουλίας, το Νομάρχη μας και τον κ. Δήμαρχο για το ζηρώ τους ενδιαφέρον. Παρά την πενία και την δυστοκία στον τομέα του πολιτισμού, έπραξαν αυτό που ταιριάζει στη χώρα του Παρθενώνα.

Η Πολιτεία πρέπει κάποτε να καταλάβει ότι Ελλάδα δεν είναι τα έργα των δισεκατομμυρίων που τροφοδοτούν την κοινωνική διαφθορά. Πρέπει να καταλάβει ότι η υλική υποδομή γίνεται και θα γίνεται στόχος της καταστροφικής μανίας του σύγχρονου βανδαλισμού, όταν η νεολαία μας γαλουχείται με το ξενόφερτο πολιτιστικό σκουπιδομάνι.

Επιβάλλεται να φέρουμε στο φως και να αξιοποιήσουμε το μεγαλείο, το θαύμα των προγόνων μας. Δεν έχουμε το δικαίωμα να αγνοήσουμε τον οικουμενικό πολιτισμό μας που εξακολουθεί να διατηρεί την λάμψη του. Ξεχνούμε ότι το ισχυρότερο όπλο του ελληνισμού ήταν πάντοτε η διατήρηση της ιστορικής του μνήμης και ο σεβασμός των αξιών που απορρέουν από την ανεκτίμητη προγονική μας κληρονομιά.

Δυστυχώς σήμερα στον τόπο μας, ελάχιστα προβάλλεται προς μίμηση το μεγά-

λο, το υψηλό, το ιδεώδες. Εξωραϊζεται και θεοποιείται συνήθως, το μικρό, το ασήμαντο, το τιποτένιο. Ετσι ο λαός μας εθίζεται κατά κανόνα και προσανατολίζεται σε χαμηλού επιπέδου δραστηριότητες, ανάξιες της ιστορίας και της καταγωγής του.

Δεν φτάνει να λέμε "η Ελλάδα ποτέ δεν πεθαίνει".

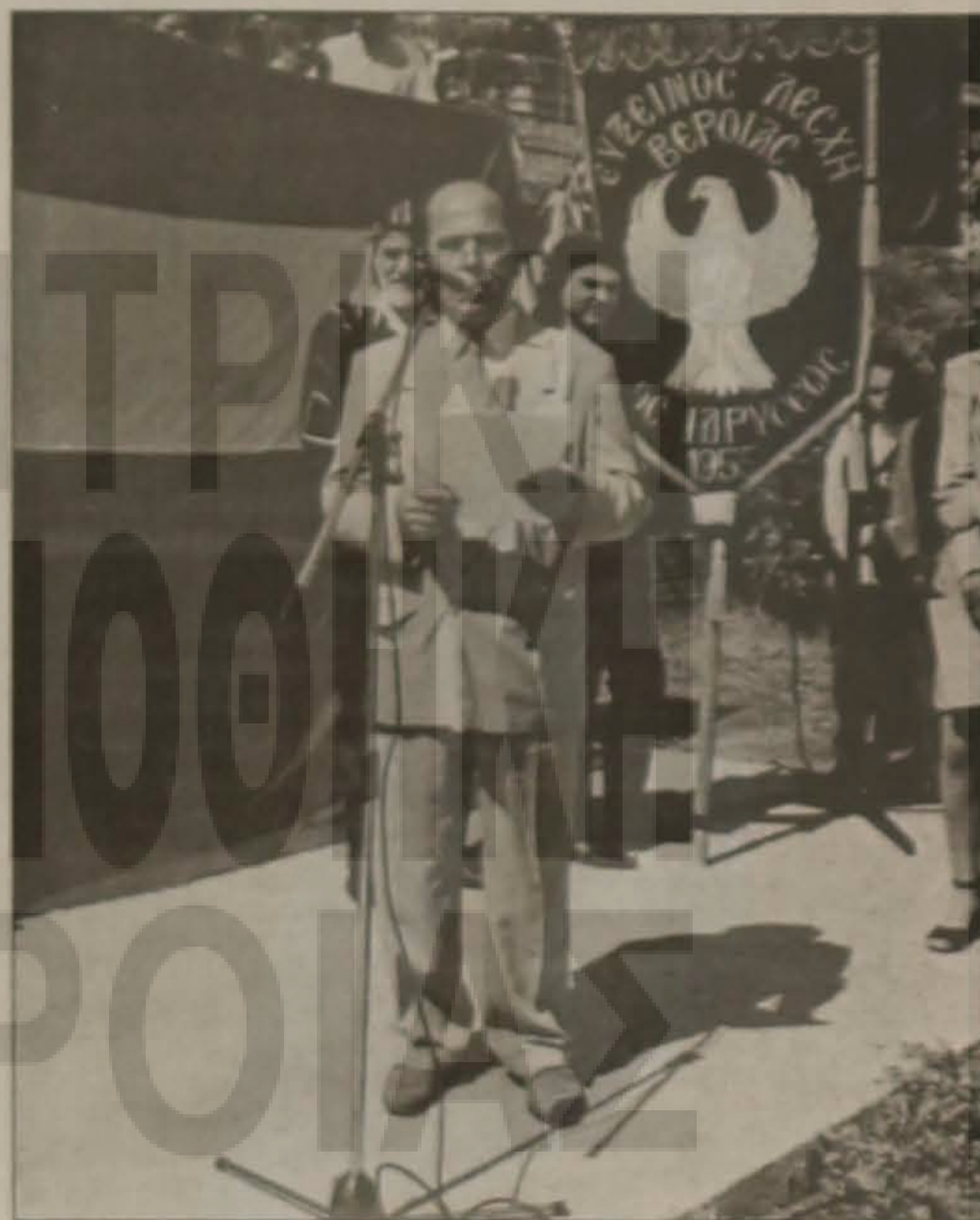
Αν την αφήσουμε θα χάσει το χρώμα της, θ' αλλάξει πρόσωπο.

Αν γεν την υπερασπιστούμε και στα χρόνια της ειρήνης, θα γίνει βορά σκατεινών κυκλωμάτων που οργιάζουν γύρω μας.

Να γιατί πρέπει να χρηματοδοτούνται ανώδυνα τέτοια ιστορικά μνημεία. Όχι απλώς για να διατηρηθεί η ιστορική μνήμη των Ελλήνων του Πόντου ή του ελληνισμού των πέντε ηπείρων, αλλά για να σωθεί αυτό το κομματάκι που απέμεινε από την μεγάλη Ελλάδα.

Ελπίζουμε αυτή η πλατεία του εθνομάρτυρα Ν. Καπετανίδη, με το επιβλητικό αυτό μνημείο, να παίξει το ρόλο της σαν κάστρο του ελληνισμού. Όμως ένα τέτοιο εθνικό μετερίζι που μεταφέρει σ' εμας τους ζωντανούς τη φωνή των προγόνων μας, θα έπρεπε να στηθεί στο πιο κεντρικό σημείο της πόλης μας. Να γίνει θέμα συζήτησης, όχι μόνο της τοπικής κοινωνίας, αλλά και εκατομμυρίων Ελλήνων ή ξένων τουριστών.

Οι σκέψεις αυτές δεν απορρέουν από κάποια ρατσιστική πρόθεση. Προσπάθει-

ες που προάγουν την εθνική μας αυτογνωσία, αφορούν όλους τους Έλληνες και δεν πρέπει να γίνονται αντικείμενο αντιπαραθέσεων, σε κανένα επίπεδο.

Η σημερινή μέρα είναι αφιερωμένη στη μνήμη χιλιάδων Ελλήνων του Πόντου, που θανατώθηκαν για πανανθρώπινα ιδανικά. Αυτό το μνημείο με τον Ακρίτα πολεμιστή του Πόντου και τις παραστάσεις του, σ' αυτά τα θύματα και στην ιστορική πορεία του ποντιακού ελληνισμού αναφέρεται.

Οι εκδηλώσεις όμως δεν είναι μόνο των Ποντίων. Α-

φορούν όλους τους Έλληνες, όλους τους λαούς της γης. Το γεγονός ότι δεν συμμετέχουν σ' αυτές οι χιλιάδες των Ελλήνων που κατακλύζουν τα γήπεδα των βανδαλισμών, θα πρέπει να μας ανησυχεί. Ελλάδα δεν είναι τα πολυάριθμα οθράδικα και τα ξενόφερτα στέκια της διαφθοράς. Είναι ο θησαυρός και το δυσκολοπρόσιτο παράδειγμα που μας άφησαν οι πατέρες μας.

Πόσοι γνωρίζουν τον λόγο των σημερινών εκδηλώσεων; Πόσοι γνωρίζουν ότι εκα-

Συνέχεια στη σελ. 4

Χαιρετισμός του Προέδρου της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας κ. Γιάννη Μικαηλίδη

Συνέχεια από τη σελ. 3

τοντάδες χιλιάδες Έλληνες του Πόντου θανατώθηκαν με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, γιατί θέλησαν να κρατήσουν την εθνική και πολιτιστική τους ταυτότητα;

Είναι τα θύματα της τουρκικής θηριωδίας κατά τα έτη 1916-1923, μεταξύ αυτών και το άνθος της πνευματικής ζωής του τόπου. Όλοι αυτοί μ' ένα μειδίαμα θα μπορούσαν να έχουν την εύνοια των τουρκικών αρχών και μία ανώδυνη ζωή.

Όμως κανείς δεν διάλεξε την καλοπέραση του συμβιβασμού. Δεν προτίμησαν τη σιγουριά της υποταγής. Πήραν το δύσκολο δρόμο της αντίστασης, τον δρόμο των αθανάτων αξιών και θυσιάστηκαν για την ιδέα του Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας. Πολλοί έμειναν άταφοι, άλλοι θάφτηκαν στον τόπο του μαρτυρίου, δίχως παπά, χωρίς σταυρό, χωρίς το δάκρυ των δικών τους. Γεγονότα συνταρακτικά, μακάβρια, αλλά γεμάτα λάμψη και μεγαλείο.

Η ιστορία του Ποντιακού Ελληνισμού, με το ακτινοβόλο της περιεχόμενο, συγκλονίζει και ταυτόχρονα παρέχει τον πλέον γνήσιο εθνικό φρονηματισμό. Σήμερα μάλιστα αποκτά ιδιαίτερο βάρος, για την αντιμετώπιση των προκλήσεων και της διαφθοράς που εκδηλώνονται με ποικίλους τρόπους. Και μόνο οι πύρινες επιστολές των μελλοθανάτων Ποντίων προς τα προσφιλή τους πρόσωπα, είναι ικανές να συγκινήσουν και τους πλέον άξεστους πολίτες.

Με ζεστά και πειστικά λόγια, οι καταξιωμένες αυτές

προσωπικότητες της ποντιακής κοινωνίας, πριν οδηγηθούν στην αγχόνη, έδωσαν εγγράφως ανεκτίμητες συμβουλές σαν οικογενειάρχες, σαν Έλληνες, σαν Χριστιανοί. Αναφέρονται ακόμη στο ύψιστο χρέος που έχει κάθε άνθρωπος να θυσιάσει για τις αιώνιες αξίες της ζωής και το απέδειξαν σφραγίζοντας με το αίμα τους μία ολόκληρη ζωή αγώνων.

Ποια Πολιτεία, ποια μέσα ενημέρωσης ν' ασχοληθούν με όλα αυτά, όταν ο ηθικός ιστός της κοινωνίας μας κα-

λουν επιτέλους να καταλάβουν οι αρμόδιοι ότι δικαιούμεθα την ίση μεταχείριση. Εξάλλου, όπως είπαμε, η διατήρηση της ιστορικής μνήμης που αφορά τον Ποντιακό Ελληνισμό και ιδίως η προβολή της Γενοκτονίας εξυπηρετεί συνολικά το εθνικό μας συμφέρον, το συμφέρον όλων των λαών της γης.

Ας ελπίσουμε ότι η καλοδεχούμενη "νέα πορεία" των ελληνοτουρκικών σχέσεων, δεν θα μας στερήσει αυτό το αναφαίρετο δικαίωμα. Δυστυχώς στις μέρες μας οι

ισοπέδωσε κάθε κανόνα ηθικής και δικαίου. Έτσι χιλιάδες νεοπρόσφυγες, ξεριζωμένοι από τις πατρογονικές τους εστίες, περιφέρονται από τόπο σε τόπο, θυμίζοντας τον ξεριζωμό των Ελλήνων του Πόντου. Ιδεολόγοι λαϊκοί ηγέτες δολοφονούνται ή καταζητούνται, γιατί πιστεύουν στα ίδια ιδανικά για τα οποία θυσιάστηκαν εκατοντάδες χιλιάδες Πόντιοι. Κατά συνέχεια η ευρύτερη προβολή και η διεθνής αναγνώριση της Γενοκτονίας, δεν αφορά μόνο τους Ποντίους, δεν αφορά μόνο το σύνολο των Ελλήνων αλλά όλους τους λαούς της γης.

Επιβάλλεται όλα τα έθνη, αφού ενημερωθούν, να καταδικάσουν με δυναμικές κινητοποιήσεις τις Γενοκτονίες που έγιναν και αυτές που γίνονται, για να μην προγραμματίσουν άλλες χειρότερες, τα γνωστά βρώμικα κέντρα αποφάσεων κάποιων ισχυρών της γης. Είναι ντροπή να γιορτάζουμε ό-

πως προχθές τη λήξη του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου και να θριαμβολογούμε για τη νίκη μας, όταν οι σύμμαχοι σαν νικητές, ακολουθούν πιστά τα βήματα του Χίτλερ.

Τελειώνοντας, καλώ το Νομάρχη μας και τον κύριο Δήμαρχο για τα αποκαλυπτήρια του μνημείου που φιλοτέχνησε με τόσο μεράκι ο γνωστός πόντιος καλλιτέχνης Ευθύμιος Καλεβράς, ο οποίος βρίσκεται σήμερα κοντά μας και τον ευχαριστούμε.

Σας ευχαριστώ

Τα αποκαλυπτήρια του περίλαμπου Μνημείου του Ποντιακού Ελληνισμού από το Νομάρχη Ημαθίας κ. Γιάννη Σπάρτση και τον Δήμαρχο Βέροιας κ. Γιάννη Χασιώτη.

ταρρέει; Όταν ο κύριος άξονας γύρω από τον οποίο στρέφεται το ανθρώπινο ενδιαφέρον, είναι το χρήμα;

Οι σημερινές γενιές των Ποντίων έχουν ένα εύλογο πικρό παράπονο. Υστερα από μία τόσο σημαντική προσφορά και δημιουργική παρουσία στον ελλαδικό χώρο, εξακολουθούν να ζουν κάτω από συνθήκες ιστορικής ανισοτιμίας. Η λαμπρή ιστορική διαδρομή των Ελλήνων του Πόντου, με ευθύνη της Πολιτείας, βρίσκεται ακόμα έξω από τα σχολικά βιβλία. Οφεί-

Γενοκτονίες συνεχίζονται με την ίδια αγριότητα. Κάποιοι ισχυροί της γης με όραμα τη νέα τάξη πραγμάτων, επεμβαίνουν απρόκλητα και επιβάλλουν δια πυρός και σιδήρου τα σατανικά τους σχέδια.

Υποψήφια μελλοντικά τους θύματα όλοι οι αδύναμοι λαοί που θα τολμήσουν να χαράξουν δική τους ανεξάρτητη πορεία. Τίποτα πλέον δεν θεωρείται κατοχυρωμένο δικαίωμα. Παρακολουθήσαμε πρόσφατα το δολοφονικό τους μαστίγωμα που

ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΣΤΕΦΑΝΩΝ ΣΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

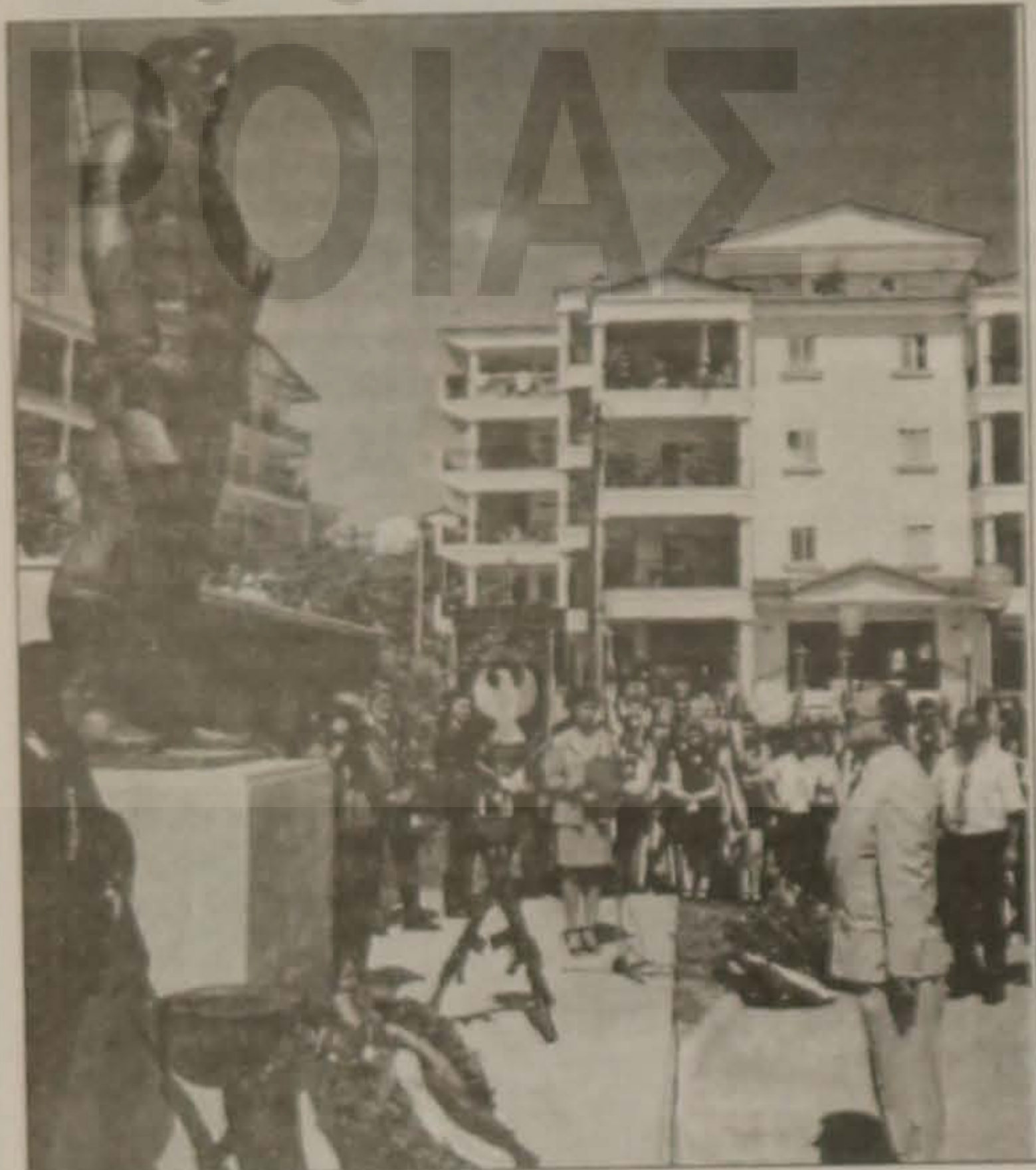
Ο βουλευτής Ημαθίας κ. Μιχάλης Χαλκίδης.

Ο Νομάρχης Ημαθίας κ. Γιάννης Σπάρτσας.

Ο Δήμαρχος Βέροιας κ. Γιάννης Χασιώτης.

Ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Πολιτιστικών Συλλόγων Ν. Ημαθίας κ. Πρόδρομος Τσαμπουλατίδης.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΣΤΕΦΑΝΩΝ ΣΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Ο εκπρόσωπος του Συλλόγου Μικρασιατών Βέροιας κ. Μιχάλης Αδαλόγλου.

Ο εκπρόσωπος της Θρακικής Εστίας Βέροιας κ. Στέργιος Σαπουντζής.

Τιμή και δόξα στον εθνομάρτυρα Νίκο Καπετανίδη.

Το ολοκαύτωμα σε Πόντο και Ιωνία

Πώς έγινε η εκκαθάριση των Χριστιανών από τους Νεοτούρκους την περίοδο 1914-24

του Βλάση Αγγζιδη

Στις 19 Μαΐου συμπληρώθησαν 81 χρόνια από την στιγμή που ο Μουσταφά Κεμάλ Πασά, ο οποίος ονομάστηκε Ατατούρκ, δηλαδή "Πατέρας των Τούρκων", αποβιβάστηκε στη Σμύρνη για να οργανώσει τον εθνικιστικό

τουρκικό στρατό και να ολοκληρώσει τη Γενοκτονία των Ελλήνων της Μικράς Ασίας που είχαν αρχίσει οι Νεοτούρκοι σύντροφοί του. Τόσο η Γενοκτονία του πανταχού ελληνισμού όσο και η Γενοκτονία στην υπόλοιπη Μικρά Ασία, αποτελούν τα δραματικά αποτελέσματα της προσπάθειας του

τουρκικού εθνικισμού για μετατροπή του πολυεθνικού οθωμανικού χώρου σε εθνικό τουρκικό. Η πορεία του Κεμάλ Ατατούρκ που άρχισε στις 19 Μαΐου του 1919, ολοκληρώθηκε με την Καταστροφή της Σμύρνης - της "γκιαούρ Ιζμίρ" - στις 14 Σεπτεμβρίου 1922.

Το ενδιαφέρον που παρουσιάζει η παλιά αυτή ιστορία είναι η δυνατότητα των Τούρκων να προσεγγίσουν αντικειμενικά τα γεγονότα και να "γυρίσουν σελίδα" στις σχέσεις τους με τα έθνη - θύματα. Και λυδία λίθος γι' αυτό θα αποτελούν, τόσο η αναγνώριση των αρνητικών πλευρών της ιστορίας τους όσο και η αντιμετώπιση των διαφόρων εθνικών και εθνοτικών ομάδων που ζουν στην επικράτειά τους.

ΟΙ ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟ STATE DEPARTMENT

Η απόφαση για τις εθνικές εκκαθαρίσεις των χριστιανικών εθνών της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και ο βίαιος μετασχηματισμός της σε εθνικό τουρκικό κράτος πάρθηκε αμέσως μετά την άνοδο των Νεοτούρκων στην εξουσία το 1908. Η πολιτική του τουρκικού εθνικισμού κόστισε εκατοντάδες χιλιάδες νεκρούς και πρόσφυγες σε χριστιανικές εθνοτικές της αυτοκρατορίας, κυρίως στους Έλληνες, τους Αρμένιους. Υπολογίζεται ότι οι Έλληνες "αγνοούμενοι" στον Πόντο και την Ιωνία κατά την περίοδο 1914-1924 πλησιάζουν το ένα εκατομμύριο, ενώ οι απώλειες των Αρμενίων το ενάμισι.

Μετά τη συνθήκη της Λωζά-

νης (1923) επιχειρήθηκε ο εξωραϊσμός της Τουρκίας από τη Δύση, με σημαντικό μερίδιο ευθύνης να βαρύνει και την Ελλάδα. Οι τουρκικές κυβερνήσεις διαμόρφωσαν μία κρατική πολιτική υποβάθμισης των εθνικών εκκαθαρίσεων που είχαν πραγματοποιηθεί λίγα μόλις χρόνια πριν. Στην προσπάθεια αυτή βρήκαν τη συμπαράσταση Δυτικών διπλωματών και επιχειρηματιών που ενδιαφερόταν να διευρύνουν τις σχέσεις τους με το κεμαλικό καθεστώς. Σημαντική ήταν και η συμβολή του αμερικανικού State Department, το οποίο προσπάθησε με επιτυχία να εμποδίσει την έκδοση σχετικών βιβλίων και την παραγωγή ταινιών για τις σφαγές που προκάλεσαν οι Τούρκοι. Μεταξύ των βιβλίων αυτών περιελήφθη το "Η κατάρα της Ασίας", του τότε Αμερικανού Προξένου στη Σμύρνη, G. Horton. Αντίστοιχη ήταν και η πολιτική της Σοβιετικής Ένωσης. Από τις πληθυσμιακές ομάδες που υπέστησαν τη Γενοκτονία, πρώτοι οι Αρμένιοι άρχισαν - πριν από είκοσι χρόνια - τις προσπάθειες αναγνώρισης. Στη συνέχεια οι Έλληνες, χωρίς τη συμπαράσταση του κράτους, άρχισαν να προβάλλουν συστηματικά το δικό τους Ολοκαύτωμα, που πραγματοποιήθηκε στον Πόντο και στην Ιωνία. Στα μέσα της δεκαετίας του '80 εμφανίστηκε ένα ιδιότυπο κίνημα για τη διατήρηση της ιστορικής μνήμης που εξέφρασε τις μικρασιατικές (ποντιακές και ιωνικές) οργανώσεις και τους απογόνους των προσφύγων του '22. Το κίνημα

Συνέχεια στη σελ. 8

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Γωνία 16ης Οκτωβρίου - Διός

Τηλ. (0331) 28.356 - Βέροια - ΤΚ 59100

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΜΕΛΕΤΙΔΗΣ

Οικονομολόγος - Συγγραφέας

Θουκυδίδη 2 - Τηλ. (0331) 25.282

Βέροια (ΤΚ 59100)

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Γωνία 16ης Οκτωβρίου - Διός

Τηλ. (0331) 28.356 - Βέροια - ΤΚ 59100

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

1.000 δρχ.

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΑΦΟΙ ΠΑΤΣΙΚΑ Ε.Ε.

ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 10 - ΤΗΛ. (0331) 66.913 - 61.160

FAX (0331) 66.979

Το ολοκαύτωμα σε Πόντο και Ιωνία

Πώς έγινε η εκκαθάριση των Χριστιανών από τους Νεοτούρκους την περίοδο 1914-24

Συνέχεια από τη σελ. 7

αυτό πέτυχε την επίσημη ανακήρυξη από τη Βουλή των Ελλήνων δύο σημαντικών ημερομηνιών ως "Ημέρες Εθνικής Μνήμης": τη 19η Μαΐου ως ημέρα αφιερωμένη στη Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου και τη 14η Σεπτεμβρίου ως ημέρα αφιερωμένη στην Μικρασιατική Καταστροφή.

Με την εμφάνιση του αρμενικού κινήματος, η Τουρκία προσπάθησε με κάθε τρόπο να υποβαθμίσει και να αρνηθεί τα γεγονότα της Γενοκτονίας.

Με παραγωγή στρατευμένων κρατικών έργων, με εξαγορά Αμερικανών κυρίως, ιστορικών, προσπάθησε να αποτρέψει τις προσπάθειες διεθνούς καταδίκης. Ίδρυσε το Ινστιτούτο Τουρκικών Σπουδών στην Ουάσιγκτον το 1982 για να πετύχει πρόσβαση στον ακαδημαϊκό χώρο. Με επιχορηγήσεις, "ερευνητικά" προγράμματα και ίδρυση πλήθους ε-

δρών τουρκικών σπουδών στα αμερικανικά πανεπιστήμια κατάφερε να δημιουργήσει στρατευμένους, υπέρ των τουρκικών συμφερόντων, Αμερικανούς τουρκολόγους, όπως οι B. Lewis, St. Shaw, J. MacCarthy και H. Lowry. Η πολυδάπανη επένδυση της Τουρκίας απέφερε σύντομα κέρδος, εφόσον το τουρκοφιλικό λίμπι εμπόδισε την αναγνώριση της Γενοκτονίας των Αρμενίων. Η προϊστορία αυτή ήταν που θορύβησε το τουρκικό κράτος για την ανακίνηση της ποντιακής Γενοκτονίας, τελική κατάληξη της οποίας θα είναι η καταγραφή στη διεθνή συλλογική μνήμη της ανθρωπότητας του Ελληνικού Ολοκαυτώματος που πραγματοποιήθηκε στον Πόντο και στην Ιωνία. Ηδη, το τουρκικό κράτος άρχισε να γράφει την αντίστοιχη ιστο-

ρία "δίνοντας γραμμή" στους στρατευμένους ιστορικούς και στους Αμερικανούς υπαλλήλους του. Ετσι, βρεθήκαμε στην εκπληκτική θέση, να διαμορφώνει η κρατική εξουσία την ιστορική γνώμη.

Οι απόπειρες των απογόνων των θυμάτων να προβάλουν τα δραματικά γεγονότα της Γενοκτονίας, βρήκαν την απόλυτη αντίθεση της επίσημης Τουρκίας. Ο αντίλογος δεν βασίστηκε σε ιστοριογραφικές αντιρρήσεις, αλλά σε ασαφή διατύπωση θέσης από το τουρκικό υπουργείο Εξωτερικών. Η ανακίνηση των τραγικών γεγονότων της Γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού θεωρείται υψίστης σημασίας θέμα για την τουρκική εξωτερική πολιτική. Τα ελληνοτουρκικά προβλήματα ιεραρχούνται, σύμφωνα με τη σελίδα που διαθέτει το τουρκικό υπουργείο Εξωτερικών στο Ιντερνέτ, ως εξής: Αιγαίο, Ιμια, "τουρκική" μειονότητα στη Δυτική Θράκη και "ποντιακή προπαγάνδα" κατά της Τουρκίας.

Στην ειδική ανακοίνωση του τουρκικού υπουργείου Εξωτερικών με τον τίτλο: "Setting the record straight on Pontus propaganda against Turkey", επιχειρείται να παρουσιαστεί η ιστορία αντίστροφα: Οι Έλληνες του Πόντου έκαναν Γενοκτονία των Τούρκων. Στο ερώτημα: "Who committed geno-

cide: Turks or Greeks bands"; Απαντούν με βεβαιότητα: "Οι Έλληνες!".

Επιπλέον, το τουρκικό υπουργείο Εξωτερικών - είτε από σκοπιμότητα είτε από γνώση μόνο του τουρκικού τρόπου λειτουργίας μιας κοινωνίας - θεωρεί ότι το ζήτημα της Γενοκτονίας γεννήθηκε από το ελληνικό κράτος και ότι εξυπηρετεί κρατικούς στόχους. Μέσα από την επίσημη θέση προβάλλουν όλοι οι τουρκοί φόβοι, καθώς και όλο το πλαίσιο της τουρκικής προπαγάνδας.

Για την επίσημη Τουρκία, το θέμα της Γενοκτονίας των Ποντίων αποτελεί εφεύρημα του ελληνικού κράτους για να αμφισβητηθεί η ακεραιότητά της. Αποτελεί μέσο υπονόμευσης και αποσταθεροποίησης του τουρκικού κράτους με την υποκίνηση "μικροεθνικιστικών αισθημάτων" στο εσωτερικό του, καθώς και για την πρόκληση διώξεων κατά της "τουρκικής" μειονότητας της Δυτικής Θράκης.

Όπως φαίνεται, δύο είναι οι βασικοί φόβοι της τουρκικής διπλωματίας: η πιθανότητα εμφάνισης ποντιακής ταυτότητας στην Τουρκία και η διαφύλαξη της μουσουλμανικής μειονότητας στην Ελλάδα.

• Από την "Καθημερινή" της 21ης Μαΐου 2000.

Με αφορμή "Ο τελευταίον ο χορόν"

Μεγάλη απήχηση στο κοινό είχε η ερμηνεία του θεατρικού έργου "Ο τελευταίον ο χορόν" του Φίλιππου Κτενίδη, από το θεατρικό τμήμα του Συλλόγου "Ακρίτες του Πόντου" της Σταυρούπολης Θεσσαλονίκης.

Το έργο παίχτηκε στη σκηνή του κινηματογράφου STAR Βέροιας, στις 14-5-2000 στα πλαίσια των εκδηλώσεων που πραγματοποίησε η Ε.Α.Β. για τη Γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού.

Τη συγκίνηση και τα συγχαρητήρια του για το έργο εξέφρασε και ο πρόεδρος της Ο.Π.Σ.Ν. Ημαθίας κ. Πρόδρομος Τσαμπουλατίδης, λέγοντας:

"Σαν πρόσφυγας Μικρα-

σιάτης θέλω με αυτά τα λίγα λουλούδια να συγχαρώ το θεατρικό τμήμα του εξαίρετου Συλλόγου "Ακρίτες του Πόντου, της Σταυρούπολης" για τις στιγμές που μας χάρισαν.

Νιώσαμε μέσα στην καρδιά μας και θυμηθήκαμε τις δυσάρεστες στιγμές που έζησαν οι παππούδες και οι πατεράδες μας στην προσφυγιά του '22. Κλάψαμε, συγκινηθήκαμε όμως στο τέλος έκλεισε ευχάριστα. Μπράβο στους Ακρίτες και θερμά συγχαρητήρια στην Εύξεινο Λέσχη Βέροιας που τους προσκάλεσε να συμμετάσχουν στις εκδηλώσεις της Γενοκτονίας. Και πάλι συγχαρητήρια. Γειά σας!